

Finanšu ministrija aktualizē makroekonomisko rādītāju prognozes

Publicēts: 05.12.2022.

[#Budžets2023](#)

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Mainoties 2023. gada valsts budžeta sagatavošanas grafikam, Finanšu ministrija (FM) ir aktualizējusi makroekonomisko rādītāju prognozes 2022.-2025. gadam. Ņemot vērā Latvijas iekšzemes kopprodukta (IKP) dinamiku trešajā ceturksnī, kā arī prognozēto ekonomiskās izaugsmes palēnināšanos Latvijas galvenajās ārējās tirdzniecības partnervalstīs, IKP pieauguma prognoze 2022. gadam ir samazināta līdz 1,6%, bet 2023. gadā tiek prognozēts IKP kritums par 0,6%.

Salīdzinājumā ar iepriekšējām, šā gada augusta sākumā izstrādātajām makroekonomisko rādītāju prognozēm, IKP pieauguma prognoze 2022. gadam ir samazināta par 1,2 procentpunktiem un 2023. gadam – par 1,6 procentpunktiem.

Līdz ar spēcīgo privātā patēriņa atjaunošanos pēc Covid-19 ierobežojumiem un tikai ierobežoto kara ietekmi, ekonomikas izaugsme šā gada pirmajā pusē sasniedza 4,1%. Gada otrajā pusē, augsto cenu un pirktspējas krituma ietekmē patēriņa pieauguma tempam būtiski mazinoties, kā arī pasliktinoties Latvijas ražotāju situācijai un saglabājoties zemiem investīciju apjomiem, trešajā ceturksnī Latvijas IKP samazinājās par 0,6% un ekonomikas lejupslīde sagaidāma arī gada pēdējā ceturksnī. Augstās energoresursu cenas, ražošanas izmaksu pieaugums un pieprasījuma vājināšanās ārējos tirgos turpinās negatīvi ietekmēt Latvijas ekonomiku arī 2023. gada pirmajā pusē, bet no gada vidus ekonomikas izaugsme sāks atjaunoties, 2024. un 2025. gadā atkal uzrādot pozitīvu dinamiku un IKP pieaugumam sasniedzot 3,0%.

Salīdzinot ar augustā izstrādātajām prognozēm, atjaunotajā makroekonomisko rādītāju scenārijā arī nedaudz paaugstināta inflācijas prognoze 2022. un 2023. gadam. Pēc aktualizētajām prognozēm, patēriņa cenu pieaugums 2022. gadā sasnies 17,3%, bet 2023. gadā samazināsies līdz 8,5%, kas ir attiecīgi par 0,8 un 2,0 procentpunktiem vairāk nekā tika prognozēts augusta sākumā. Nākamajos divos gados inflācijas spiediens mazināsies, līdz 2025. gadam tai stabilizējoties 2,0% līmenī.

Darba tirgū Krievijas uzsāktā kara, tirdzniecības ierobežojumu un straujā cenu kāpuma negatīvā ietekme līdz šim praktiski nav bijusi jūtama un varētu izpausties ar lielāku laika nobīdi nekā prognozēts iepriekš. Attiecīgi 2022. gada bezdarba līmeņa prognoze ir samazināta līdz 7,0% jeb par 0,1 procentpunktu, bet 2023. gadā bezdarba līmenis varētu paaugstināties līdz 7,3%, kas ir par 0,2 procentpunktiem vairāk nekā prognozēts augustā. 2024. gadā gaidāma bezdarba samazināšanās līdz 7,0%, tomēr tas būtu par 0,3 procentpunktiem augstāks nekā prognozēts augusta sākumā.

Darba samaksas pieauguma prognoze 2022. gadam nav mainīta, bet 2023. un 2024. gadam ir paaugstināta attiecīgi līdz 7,5% un 6,2%, ņemot vērā minimālās mēneša darba samaksas paaugstinājumu līdz 620 un 700 eiro attiecīgi no 2023. un 2024. gada 1. janvāra, kā arī nedaudz straujāku prognozēto patēriņa cenu pieaugumu. Salīdzinājumā ar augusta sākuma prognozēm, 2023. gada vidējās darba samaksas prognoze ir paaugstināta par 1,5 procentpunktiem un 2024. gada prognoze – par 0,9 procentpunktiem.

Aktualizējot makroekonomisko rādītāju prognozes, FM saglabāja pieņēmumu, ka ģeopolitiskā situācija būtiski nepasliktinās un nenotiek karadarbības tālāka eskalācija, kā arī nav gaidāms tik spēcīgs Covid-19 uzliesmojums, ka būtu nepieciešams noteikt jaunus pulcēšanās, biznesa un citus ierobežojumus. Vienlaikus FM izvērtēja arī ārējās un iekšējās vides riskus un norāda, ka prognozes joprojām ir izstrādātas ārkārtīgi augstas nenoteiktības apstākļos. Tāpat kā iepriekš būtiskākie negatīvie riski ir saistīti ar ģeopolitisko situāciju, kā arī ar straujām energoresursu cenu svārstībām un to ierobežoto pieejamību, kas var negatīvāk ietekmēt ekonomikas izaugsmi.

Izstrādājot makroekonomisko rādītāju prognozes, FM ir konsultējusies ar komercbanku ekspertiem, aktualizētās prognozes ir saskaņotas ar Latvijas Banku un Ekonomikas ministriju, kā arī tās 2. decembrī ir apstiprinājusi Fiskālās disciplīnas padome.

Ar pilnām FM makroekonomisko rādītāju prognozēm un jaunāko Makroekonomikas un budžeta apskatu var iepazīties [FM mājaslapā](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/finansu-ministrija-aktualize-makroekonomisko-raditaju-prognozes>